

tornanyilás most már kevéssel fekszik magasabban, mint a vízfogó alatti patakmeder s a forrásvíz szabad lefolyást nyer.

Részint a munkásviszonyok, részint a 4 alkalommal beállott árvíz által megnehezített munkálat befejeztetett az 1894. év őszén.

Jóakarattal — fáradságot nem kimélve — igyekeztünk, hogy munkánkat eredmény koronázza.

Mint már közleményem bekezdő soraiban jeleztem, a leirt javítási munka befejezése óta már teljes három esztendő letelt s a vízfogó még mindig egészen jókarban van, ami a teljesített munkának helyességére enged következtetni.

Egyesületi közlemények.

Az országos erdészeti egyesület 1897. évi október hó 30-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert alelnök; Fekete Lajos, Ghyecz Emil, Hirsch István, Kallina Károly, Tomcsányi Gusztáv választmányi tagok; Arató Gyula alapító tag, Horváth Sándor titkár, Leviczky Albert pénztárnok. Eleöd Jósa, Havas József, Szabó Adolf és Tomcsányi Gyula választmányi tagok elfoglaltságuk miatt nem jelenhetvén meg az ülésen, távolmaradásukat kimentették.

Bedő Albert első alelnök az ülést megnyitván, sajnálattal jelenti, hogy gróf Tisza Lajos elnök ő excellentiája egészségi okokból távol lévén a fővárostól, az ülésen nem vehet részt.

I. A titkár a pénztár állásáról a következő jelentést terjeszti elő:

Az egyesület bevételei 1897. január	
1-től a mai napig	23.923 frt 18 kr
kiadásai	16.903 „ 09 „
rugtak, a kézi pénztár készlete tehát	7.020 frt 09 kr.

A kimutatott bevételekből készpénz alapítvány fejében 640 frt,

az alapító tagok magánkötvényeinek értékasztására 936 frt 10 kr., a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyző alapítványra 31 frt 26 kr., a Wagner Károly alapítvány javára 43 frt 82 kr. folyt be. A többi bevételekre tehát 22.272 frt esik.

A pénztárban őriztetik továbbá az alapítványi számadás 1668 frt 56 kr. és a letéti számadás 3680 frtnyi értékkészlete.

Ezek szerint a pénztárban levő érték- és pénzkészlet a következő:

1. Pénztári számadás készlete	---	---	7.020 frt 09 kr.
2. Alapítványi „ „	---	---	1.668 „ 56 „
3. Letéti „ „	---	---	3.680 „ — „
Összesen	---	---	12.368 frt 65 kr.

és pedig 12.200 frt takarékpénztári könyvekben és 168 frt 65 kr. készpénzben.

A kimutatott összegeken kívül az egyesületnek a magyar földhitelintézetnél 38.400 frt n. é. magyar korona járadék kötvényből, 18.000 frt n. é. 4⁰/₀-os földhitelintézeti záloglevélből, 26.800 frt n. é. 4⁰/₀-os földhitelintézeti szab. és talajjavítási záloglevélből, 600 frt n. é. 1860. évi államsorsjegyből és 300 frt n. é. osztrák földhitelintézeti 1889. évi sorsjegyből álló letéti van.

Miután a kimutatott készletek a pénztár tényleges pénzkészleteivel egyezőknek találtattak, a jelentés tudomásul vétetett.

II. A f. évi közgyűlést, mely a f. évi június 27-én tartott választmányi ülés határozata szerint Budapesten december hó folyamán tartandó meg, az igazgató választmány december 19-én délelőtt 10 órára rendeli összehívni, tárgysorozatát pedig a következőképen állapítja meg:

1. jelentés az egyesület működéséről a múlt évi közgyűlés óta;

2. az igazgató választmány jelentése az 1896. évi számadások megvizsgálása és az 1898. évi költségvetés megállapítása tárgyában;

3. Tíz igazgató választmányi tag választása;

4. jelentés a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kiirt irodalmi pályázatok eredményéről s javaslat az alapítvány jövőbeli kamatainak felhasználására nézve;

5. indítványok az 1898. évi közgyűlés tanácskozási tárgyaira nézve ;

6. indítványok az egyesület céljainak előmozdítására nézve általában. (Az ilyen indítványok a közgyűlést megelőző napig a titkári hivatalnak írásban bejelentendők.)

III. A titkár bemutatja a kereskedelemügyi miniszternek 4914/897. sz. válaszát az egyesület azon felterjesztésére, melyben a tűzifa, szőlőkaró s más kisebb méretű erdei termékek vasuti szállítási díjának mérséklését kérelmezte. A leirat a következőkép hangzik :

Nagyméltóságú gróf, Elnök Ur!

A tűzifaküldeményekre, valamint a szőlőkarók és bányafák szállítására a m. kir. államvasutak vonalain fennálló viteldijak leszállítása iránt az országos erdészeti egyesület nevében folyó évi január hó 16.-án 84. szám alatt elem terjesztett folyamodványra van szerencsém Nagyméltóságodat következőkről értesíteni :

Tűzifára nézve a m. kir. államvasutak vonalain általános érvényű kedvezményes dijszámítás áll fenn, a mennyiben ezen czikk, mely a dijszabási áruosztályozás szerint a C osztályba tartozik, az ennél jóval olcsóbb I. kivételes dijszabásba van felvéve, mi mellett Budapestre rendelt oly tűzifaküldemények után, melyek 250 kilométert meghaladó távolságokra szállítatnak, ezen kivételes dijszabás 10%-kal rövidített díjtételei számíttatnak.

Ez alapon a tűzifa szállítására már dijszabásilag felette olcsó — az önköltséget megközelítő — viteldijak állnak rendelkezésre. Miután ezen viteldijak évek során át szerzett tapasztalatok szerint teljesen megfelelőknek s a forgalmi eredményekből kivehetőleg a tűzifaforgalom lehető fejlesztésére alkalmasoknak bizonyultak, azoknak további mérséklése tehát — már a szállítási önköltségre való tekintettel is — a m. kir. államvasutak pénzügyi érdekei szempontjából indokolatlan intézkedés volna, az egyesület azon kérelmét, hogy tűzifaküldeményekre a II. kivételes dijszabás tételei alkalmaztassanak, teljesíthetőnek nem találom.

Elteltekintve attól, hogy a tűzifának áthelyezése a II. kivételes dijszabásba, miáltal ez a czikk azonos szempont alá eső más fontos cikkekkel szemben indokolatlan előnyben s illetve jelenleg csak a legcsekélyebb értékű és legkorlátoltabb szállítási képességű egyes

tömegárakra, mint kavics, terméskő, trágya stb. fennálló önköltségi jellegű dijszámításban részesülne, a helyes tarifirozás elveivel ellenkeznek: — az említett kérelem azért sem teljesíthető, mert nem helytálló a folyamodó egyesület azon véleménye, hogy ily intézkedés által a vasuttól félreeső erdőkből származó tüzifának értékesítése s illetve ezen erdei terménynek nagy távolságokra való szállítása lényegesen megkönnyíthető volna. A dijszabás ezen minden távolságra kiterjedő mérséklése ellenkezőleg inkább azt eredményezné, hogy a fogyasztási piacokhoz közelebb fekvő vagy egyébként kedvezőbb viszonyok között levő termelő helyek versenyével a távolabb fekvők még kevésbé bírnának megküzdeni, mint jelenleg.

A feladási állomásig nagy fuvarköltséggel terhelt vagy ezen állomástól igen messze fekvő piacra utalt tüzifa — függetlenül a vasuti dijszabástól, mely csak egyöntetű lehet s a fuvarozási vagy más helyi viszonyokhoz mért különbségeket nem tehet, természet-szerűleg mindig hátrányban lesz a közelebbtről s illetve alacsonyabb összköltséggel beszerezhető fával szemben s miután a fennálló tarifa máris igen olcsó, további mérséklésének lehetősége tehát igen szűk határok között mozog, ennél fogva a tüzifa értékesítése körül a folyamodvány szerint mutatkozó bajokat, melyek legkevésbé sem a dijszabási helyzethől, hanem a termelési, fogyasztási, földrajzi és egyéb viszonyokból származnak, egyáltalán nem lehet újabb dijszabási intézkedés által számbavehető módon enyhíteni.

Hogy a tüzifa szállítóképessége, mely bizonyos távolságon túl a vasut önköltsége által vont korlátan belül képzelhető legolcsóbb dijszámítás mellett is megszűnik, még a legmesszebb menő kedvezményezés által is, mily csekély mértékben fokoztatnák a mai helyzettel szemben, ezt szembeszökő módon bizonyítja a következő példa. A folyamodványban említett kocsinként 72 frtnyi budapesti eladási árt és 33 frt 30 krnyi termelési és egyéb költséget alapul véve, jelenleg 340 kilométer az a távolsági határ, melynél a fennálló 10%-os kedvezmény, vagyis 38 frt 45 krnyi viteldij mellett a szállítás lehetősége Budapestre üzleti haszon hiányában megszűnik. Föltéve, hogy ily nagy távolságokra a mai tételek helyett a II. kivételes dijszabásnak 10%-kal rövidített díjtételei engedélyeztetnének — a mi egyébiránt elvi szempontból

teljesen ki van zárva, ez esetben a szállítóképesség 400 kilométernél végződnek, mely távolságra ugyanis kocsinként 38 frt 25 krnyi viteldíj állna elő s eszerint a jelenlegi határ mindössze csak 60 kilométerrel terjesztetnék ki.

Fentiek szerint sem a tüzfadijszabás általános leszállítására, sem a Budapestre 250 kilométeren túl engedélyezett igen alacsony kedvezményes díjtételeknek továbbmenő mérséklésére irányuló kérelem nem lévén teljesíthető, megfontolás tárgyát csupán az utóbb említett, jelenleg Budapestre szorítkozó kedvezményeknek a vidéki fogyasztási piacokra leendő kiterjesztése képezheti, mely intézkedés az egyforma díjszabási elbánás szempontjából méltányosnak és a tüzifa értékesítésének megkönnyítése érdekében kívánatosnak jelezhető.

Bár ezen kedvezmény engedélyezésének indokát a budapesti piac különleges viszonyai képezték s a vidéki városokat illetőleg, melyek tüzifaszükségletüket kevés kivétellel 250 kilométernél kisebb távolságokról fedezhetik, hasonló viszonyok általában véve alig forognak fenn, mindazonáltal módot kívánván nyújtani a termelőknek arra, hogy fogyasztási területüket lehetőség szerint kiszélesbíthessék — egyelőre kísérletképen azon kedvezményt engedélyezem, hogy a m. kir. államvasutak vonalain 250 kilométert meghaladó távolságokra teljes kocsirakományokban szállítandó bármely állomásra rendelt tüzifaküldemények után az I. kivételes díjszabásnak 10%-kal rövidített díjtételei alkalmaztassanak.

Az államvasutak igazgatóságát egyidejűleg utasítom, hogy ezen díjkedvezményt visszavonásig, de legkésőbb folyó év végéig terjedő érvénnyel szabályszerű hirdetés útján mielőbb életbe léptesse.

Végül értesitem Nagyméltóságodat, hogy az egyesület azon kérelmét, miszerint szőlőkarókra, bányafára s néhány más alsóbbrendű fatermékre a jelenlegieknél olcsóbb díjtételek engedélyeztetésének, teljesíthetőnek nem találom, mert szőlőkarókra nézve a folyamodványban említett okokból már teljesen megfelelő kedvezmény engedélyeztetett azáltal, hogy ezen czikk az I. kivételes díjszabásba felvétellett, a többi czikkekre nézve pedig a fanemüekre általában fennálló C osztályu s illetve 2 külön díjszabási díjtételek mérséklése, valamint a bányafára 400 kilométert meghaladó tá-

volságoknál fennálló díjkezdvezménynek kisebb távolságokra való általános kiterjesztése indokoltnak nem mutatkozik.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteiletem őszintenyilvánítását.
Budapest, 1897. július hó 9.-én.

Br. Dániel.

Az igazgató válaszmány ezan leiratot tárgyalás végett annak a bizottságnak adja ki, melynek javaslata alapján a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett szóban forgó felterjesztés készült.

IV. Fekete Lajos főerdőtanácsosnak „Az erdők kihasználása és felújítása“ czimű népszerű munkájáról a kiküldött bíráló bizottság a következő véleményt terjeszti elő:

Tekintetes igazgató-válaszmány!

A tekintetes igazgató-válaszmány 1890. évi augusztus hó 28.-án megtartott rendes válaszmányi ülésén az egyesület titkára által bemutatott pályázati feltételeket az ugyanazon évi rendes közgyűlés elfogadta és ennek megfelelően a Fekete Lajos m. k. főerdőtanácsos és akadémiai tanár által megírt és „*A Magyarországon előforduló főbb fánemek csemetéinek termesztése és ültetése*“ czimű pályamunka kiegészítésül három népszerű erdészeti munka megírására írt ki pályázatot, hogy ezzel a kisebb-nagyobb mértékben erdészeti ügyekkel is foglalkozó nem szakképzett közönségnek, különösen a kisbirtokosoknak, néptanítóknak, községi előjáróknak egy oly „népszerű erdészeti ismerettárt“ adjon a kezébe, amelyből az erdészeti tudnivalókat könnyen és céljaiknak megfelelő terjedelemben megszerezhessek.

Ezen három pályamunka egyikét, nevezetesen „*Az erdei vetésről és ültetésről*“ szólót titkos pályázatban ugyancsak Fekete Lajos főerdőtanácsos írta meg s amidőn ezen munka bírálata az 1892. évi rendes közgyűlésnek bejelentetett, a közgyűlés elhatározta, hogy a még hátralévő két rész megírására is Fekete Lajos főerdőtanácsost fogja felkérni.

Fekete Lajos főerdőtanácsos ur ezen megbízást elfogadván, „*Az erdő ápolásáról és használatáról*“ szóló részt 1894. évben nyújtotta be az egyesületnek s azt az egyesület 1895. év folyamán saját költségén ki is adta, az utolsót pedig szerző „*Az erdők ki-*

használása és felújítása“ cím alatt ez év elején terjesztette be az egyesület igazgató-választmányához.

A tekintetes igazgató-választmány folyó évi február hó 28.-án megtartott rendes ülésében a mély tisztelettel alólirottakat méltóztatott ezen munka birálatával megbizni, egyszersmind nyilatkozattételre felhívni arra nézve, vajjon czélszerűnek mutatkozik-e szerző azon javaslatának elfogadása, hogy ezen műve 3 részre osztva, 3 külön füzetben adassék ki?

Alólirottak ezen megtisztelő megbizatásnak megfelelve, birálatunkat s egyszersmind javaslatunkat bátorkodunk a következőkben előadni.

Birálat.

Szerző ezen művének megírásával az Erdészeti Lapok 1890. évi 541. lapján közölt feltételeket tartotta szem előtt s ezektől csak annyiban tért el, hogy művébe az erdőrendezés ismertetését is felvette, még pedig daczára annak, hogy az erdészeti tudománynak ez a része látszik legkevésbé alkalmasnak arra, hogy egy népszerű nyelven irt műben helyet foglalhasson, oly alakban, hogy ezzel a már most teljes „Népszerű erdészeti ismerettár“ mindenképen csak nyert, sőt mondhatni, hogy csakis ezáltal lett teljessé, mert ezen igen fontos rész nélkül az a közönség, amelynek a „népszerű ismerettár“ szánva van, az erdészeti tudnivalókról teljes képet nem alkothatott volna magának, mig e rész felvétele, az eredetileg 4 füzetre tervezet „ismerettár“ teljes egészzé és oly becsüvé teszi, amelyre az erdészeti irodalom terén jóval előbbre haladt német erdészet is joggal büszke lehetne.

Szerző ezen művét a tárgynak megfelelően 3 főrésztre osztotta. Az I. részben az *Erdőrendezést*, a II. részben az *Erdőhasználatot* s végül a III. részben az *Erdőfelújítást* tárgyalja.

Mind a három rész úgy beosztására, mint pedig irányára és nyelvezetére nézve teljesen megfelel a kitűzött czélnak, mivel abból az erdészeti előképzettséget nélkülöző az a közönség, amelynek a „Népszerű ismerettár“ szánva van, mindazt, amire az erdőkezelés terén szüksége lehet, könnyen elsajátíthatja és pedig annyival inkább, mivel a szerző könnyü elbeszélő írásmodora, a sok csinos kivitelü ábra és egyszerű, könnyen megérthető gyakor-

lati példa a munkát nemcsak vonzóvá, hanem elolvasását kellemes szórakozássá teszi.

Habár szerző ezen művét — a kitűzött célhoz képest — nem a szorosan vett erdészeti igényeknek megfelelően írta meg, mégis ki kell emelnünk, hogy tömör s amellett világos és vonzó előadása a műnek elolvasását a szakképzett erdészre is nemcsak élvezetessé, hanem egyszersmind tanulságossá is teszi, mert abban nemcsak a már ismert elvek és szabályok találhatók fel dióhéjba szorítva, hanem sok oly tudnivaló is, amelyek a különben már ismert dolgokat más oldalról világítják meg s a melyeket különösen a képletekkel tultömött német könyvekből csak nagyobb fáradsággal képes a szakképzett erdész kiböngészni, illetve emlékezetébe visszaidézni.

Szerző azon kívánságát illetőleg, hogy ezen műve 3 külön füzetben adassék ki és pedig külön az erdőrendezési, külön az erdőhasználati és külön az erdőfelújítási rész, a magunk részéről nemcsak teljesíthetőnek, de egyszersmind a „népszerű erdészeti ismerettár“ érdekében valónak tartjuk, mert az olvasó az egyes füzetekben sokkal könnyebben megtalálja, amire szüksége van, mintha azt egy vaskos kötetben lenne kénytelen keresni. De ezenkívül azért is czélszerű lenne a 3 részre való felosztás, mert ez a vaskos kötet sehogy sem illenék a „Népszerű erdészeti ismerettár“nak már megjelent 3 vékony füzetéhez. Igaz ugyan, hogy a szétválasztás által az eredetileg 4 füzetre tervezett egész mű 6 füzetből fog állani, ez azonban, mint már említeni bátorkodtunk, a műnek csak előnyére fog szolgálni, annak kezelését és használatát csak megkönnyíteni lesz hivatva.

Ezért bátorkodunk javasolni, hogy szerző ezen kívánságát az alatt a feltétel alatt méltóztassék teljesíteni, hogy a 3 rész mindegyikéhez külön előszót írjon, a tartalomjegyzéket megfelelően szétválassza és a hivatkozásokat a szétválasztásnak megfelelően helyesbbitse.

Végül bátorkodunk a szerzőnek azon kérelmére is kiterjeszkedni, hogy a most benyújtott munkája után, a mely a „Népszerű erdészeti ismerettár“-ból eddig megjelent 3 füzet mindenkét úgy tartalomra, mint terjedelemre nézve messze túlhaladja, a pályadíj is megfelelően emeltessék. Erre nézve bátorkodunk megjegyezni,

hogy az eddig megjelent 3 füzet együttvéve 18 nyomtatott ivre terjed, 1—1 füzet tehát átlagosan 6 ivre, holott a most benyújtott pályamunka, a szöveg közé helyezendő ábrákkal együtt, egymagában körülbelül ugyanily terjedelműnek ígérkezik.

Minthogy pedig ezen terjedelem, mint már kimutatni bátor-kodtunk, csak előnyére válik a munkának, bátorkodunk tisztelettel javasolni, hogy az erre a munkára eső és 40 aranyban megállapított pályadíj legalább megkétszereztessek annyival inkább, mivel meg vagyunk róla győződve, hogy szerző ezen megkétszerezett pályadíjjal is egyedül az anyagi fáradozásért lenne kárpótolva.

A 3 kötetből álló pályamunkát, 1 kötet ábrákat és szerzőnek az egyesülethez intézett beadványát van szerencsénk kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett idemellékelve visszaszármasztatni.

Havas József, Kallina Károly, Tomcsányi Gusztáv.

Az igazgató-választmány a jelentést örvendetes tudomásul veszi s a bíráló-bizottság javaslatához képest a munkának három külön füzetben való kiadását rendeli el, felkérvén a szerzőt, hogy e végből kéziratán a szükséges módosításokat s csekély kiegészítéseket minél előbb megtenni sziveskedjék.

A mi a bíráló-bizottságnak a tiszteletdíj megkétszerezésére vonatkozó javaslatát illeti, a választmány sajnálattal kijelenti, hogy attól az álláspontjától, melyet ebben a kérdésben a f. évi február hó 28-án tartott ülésében (lásd a jegyzőkönyv IV. pontját) elfoglalt most sem térhet el s ennél fogva a szerzőnek teljes elismerésének kifejezése mellett, a kitzűött közgyűlés által megállapított 40 drb. arany tiszteletdíjat rendeli kiszolgáltatni.

V. Fekete Lajos főerdőtanácsos arra a felhívásra, mely egy népszerű erdészeti növénytan megírása érdekében a f. évi február 28-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének IV. pontja alapján hozzá intéztetett, f. évi július 28-án kelt válaszában eleinte úgy nyilatkozott, hogy bár a neki szánt megbízást megtiszteltetésnek tekinti, jelenlegi több irányu hivatalos elfoglaltatása, valamint az erdei fák tenyésztési határaitra vonatkozó adatok gyűjtése és más tudományos ágakkal való foglalkozása miatt ezidőszerint nincs abban a helyzetben, hogy a szóban forgó népszerű munka megírását elvállalhassa; ezt a nyilatkozatot azonban később oda módosította, hogy ha az igazgató-választmány neki a munka be-

terjesztésére másfél évi időt enged, kész a népszerű erdészeti ismerettárnak ezt a kiegészítő füzetét is megírni.

Az igazgató-választmány Fekete főerdőtanácsosnak ezt a nyilatkozatát tudomásul véve elhatározza, hogy a közgyűlésen a szóban forgó munkának a február 28-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve IV. pontjában és Fekete főerdőtanácsos most bejelentett nyilatkozatában foglalt feltételek mellett való megíratását fogja javasolni.

VI. A titkár előterjeszti Béky Albert m. kir. erdőgyakornok, helyettes tanársegédnek következő beadványát:

Tekintetes Országos Erdészeti Egyesület!

A rendszeres magyar erdőgazdaságnak igazi örömmel tapasztalható gyors haladása napról-napra több tudást követel erdőaltiszteinktől is.

Hogy ez idő szerint mit kell felölelnie altiszteink szakképzettségének, azt az erdőőri szakiskolák s az erdőőri szakvizsgák szabályzata főbb vonásaiban körülírja. Tudnia kell az erdőőrnek a számtan, mértan és földméréstan elemeit, a szorosan vett erdészeti ismeretekből mindazt, a mit Bedő A.: „Erdőőr“-je magában foglal, tudnia kell jól írni és olvasni, bizonyos fokban rajzolni s értenie kell a vadászathoz oly mértékben, mint azt Hönig J.: „Vadőr“-je tartalmazza.

Az „Erdőőr“ és „Vadőr“ kielégítik azt a célt, a melyre hivatvák; az írás, olvasás és rajzolás elsajátítása sem az iskolákban, sem a szakvizsgára magánuton készülőknel nem ütközhetik akadályba. Másként áll azonban a dolog a számtan, mértan s földméréstannál.

Az erdőőri szakiskolákba való felvételnek egyik feltétele ugyan, hogy az illető a négy közönséges számművelet szerint jól tudjon számolni, ennek a feltételnek azonban manapság még nem lehet megfelelni, részben azért, mert elemi iskoláink tanügyi viszonyai még nem eléggé fejlettek, másrészt pedig azért, mert az erdészeti pályára, ennek mindnyájunk által jól tudott csekély javadalmazottsága miatt, a tanulók értelmesebb része nem szánja rá magát. Szakiskoláink növendékei többnyire a falusi iskolák padjaiból ke-

rülnek ki, vagy pedig oly középiskolai tanulókból, a kik ott gyengének érezték magokat a továbbhaladásra.

Ez magyarázza azt a sajnos körülményt, hogy a fölvelt tanulók egy-kettő kivételével számolni egyáltalában nem tudnak. Még könnyebb belátnunk ezt a tényt, ha meggondoljuk, hogy növendékeink az alatt az 5—7 év alatt, a míg az elemi iskolából kikerülve a 17. életévet elérik, a mit tudtak is, majd mind elfelejtették.

De feltéve, hogy tudnának számolni, még akkor is egészen előlről kellene velök kezdeni a tanítást, mert annyi valószínű, hogy nagyon is elméleti iskoláink talán soha sem fogják megadni ifjainknak azt a számtanból, a mit egy teljesen gyakorlati pálya megkíván.

Mindezek még inkább érvényesek az elméleti s természetesen teljes mértékben a gyakorlati mértant illetőleg.

Hanem — mondhatja valaki — azért van a szakiskola, hogy megtanítsa a növendékeket arra, a mit tudniok kell. Ez természetes. Miért van az mégis, hogy csaknem általánosan hangzik fel az a panasz, hogy a már végzett szakiskolai tanulók sem tudják a mennyiségtant.

Ennek szerintem két oka van, t. i. megfelelő tanár és megfelelő tankönyv hiánya.

A mennyiségtant szakiskoláinkban, ha nem is mindkét, de legalább az első évfolyam — tudtommal — mindenütt a tanársegédek tanítják. Mindnyájan tudjuk, a kik iskolába jártunk, hogy éppen a mennyiségtan az a tudomány, a melylyel a tanulók legnagyobb része sehogy sem tud megbirkózni. Jól tanítani nagyon nehéz, még hosszú gyakorlat után is; lehet-e kivánni, hogy tanársegédeink — a kiknek legnagyobb része sohasem tanított — éppen a mennyiségtant kielégítő eredménnyel tanítsák? Én középiskolai tanulmányaim végzése közben huzamosabban foglalkoztam tanítással s mégis nem egy nagy hibát követtem el, főleg működésem első felében.

Tanársegédeink általában két évig maradnak ily minőségükben. Ez az idő éppen csakhogy elégséges arra, hogy folyamán megismerjék tanítványaik képességeit s ők maguk a gyakorlat révén le tudjanak ereszkedni a tanításnál növendékeik értelmi

szinvonálára. Nagyban késlelteti a tanítani tudást alkalmas tankönyvnek a hiánya, a mi miatt — ugyszólván — mindegyiknek önállóan kell rendszeresíteni azt az anyagot, a mit tapasztalatai nyomán fölhasználni akar. Mikor már oda jutottak tanársegédeink hogy tanítani tudnának, jön helyettük más, a ki ismét újból kezdi először önmagát kiképezni, hogy aztán másokat képezhessen.

A másik oka annak, hogy a szakiskolát végzett tanulók nem tudnak számolni, az, hogy nincs a szakiskolák czéljainak megfelelő mennyiség-tani tankönyv.

Érzi ennek a hiányát első sorban — mint már emlitém — a tanársegéd, de még inkább a tanuló.

Növendékeink felfogása általában gyenge s a nagyobbára több évi gyakorlat hiánya miatt nehézkes. Ahhoz, hogy valamit tudjanak — hogy ugy mondjam — rágódniok kell rajta egy ideig, különben nem emésztik meg, ez pedig könyv nélkül alig lehetséges. Van ugyan most is valami a kezükben, a miből tanulnak, de hogy mily kevés lehet az, elgondolható abból, hogy azt maga jegyzi a tanuló. Növendékeink arra nem képesek, hogy figyeljenek is, jegyezzenek is egyszerre, a kiszabott idő a megértetésre is alig elég, lediktálni tehát csak éppen a szabályokat lehet nekik, a magyarázat pedig az emlékezetökre van bízva. Legjobb esetben egy rövid jegyzet áll a tanulók rendelkezésére, a mit maguknak lemásolnak. A másolat tele van hibákkal s azonkívül az a számbavehető nagy hátránya van, hogy az írásban gyakorlatlan tanulóól rendkívül sok időt rabol el s e mellett az elhamarkodott írás a szépirási gyakorlatok eredményeit szembetűnőleg korlátozza.

Mindezekben igyekeztem röviden rámutatni arra, hogy mennyire érezhető a szakiskoláknál egy mennyiség-tani tankönyv hiánya. Még nagyobb ez a szükség azoknál, a kik az erdőöri szakvizsgára magánuton készülnek.

Szívvel-lélekkel csüngvén pályámon s a magyar erdészet felvirágzásán: czélul tűztem ki magam elé, hogy az ecsetelt hiányon segíteni megkísérlem.

Tervbe vettem egy — főleg a szakiskolák czéljainak megfelelő — elméleti és gyakorlati mennyiség-tan (szám-tan, mértan és alkalmazott mértan) megírását. Tudom, hogy — tekintve a tanításban eddig még nagyon is ifju tapasztaltságomat — nehéz fel-

adatra vállalkoztam; a bennem igazán érző hazafi és erdész azonban nem engedte, hogy a meglevőkben megnyugodjam s így — bár elkészülve a teljes sikertelenségre — kezembe vettem a tollat.

Művem első része: a számtan immár elkészült; itt küldöm ezt a magyar erdészeti ügyét csak a legkisebb mértékben is előmozdító törekvéseket is buzgón támogató tekintetes Orsz. Erdészeti Egyesület kezébe, azzal a hazafiai kéréssel, hogy azt megbírálsra érdemesíteni s ha czéljának megfelel, annak a többi szakkönyveinkéihez hasonló feltételek mellett leendő kiadását elvállalni kegyeskedjék.

A czél teljes elérése érdekében végezetül bátorkodom annak a kieszközlését is kérni, hogy a majd már kész műnek a szakiskolák tankönyveül való használatát a Nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. minister ur annak idején elrendelni méltóztassék.

Királyhalmán, 1897. évi július hóban.

Vagyok a tek. Országos Erdészeti Egyesületnek alázasatos szolgálja:

Békly Albert,

m. k. erdőgyakornok, helyettes tanársegéd.

Az igazgató-választmány a betérjesztett kéziratot Vadas Jenő, Csiby Lőrincz és Benkő Rezső tagoknak adja ki megbíráls és véleményadás végett.

VII. Péch Dezső m. kir. erdőmester betérjeszti „*A külföldi fanemek terjesztése*“ czimű munkáját, melyet a bíráló-bizottság véleménye szerint átdolgozott és kiegészített. Megemlíti egyuttal, hogy munkájához 28 drb. külföldi művekből átvett rajz és négy eredeti fénykép van mellékelve, 36 rajz matriczát pedig Paul Parey berlini kiadótól lehet megszerezni, egészben véve 470 márkáért.

Az igazgató-választmány a betérjesztett kéziratot átvizsgálás és véleményadás végett az eredetileg kiküldött bíráló-bizottságnak adja ki.

VIII. Péch Dezső m. kir. erdőmester és Spetmann János m. kir. erdőgyakornok ajánlatot tesznek arra, hogy 1899. év tavaszáig egy magyar-francia és francia-magyar szótárt állítanak össze, ha az egyesület kedvező birálat esetében a kiadás költségeit fedezi.

Az igazgató-választmány tekintettel arra, hogy a könyvkiadásokra ez évben és a jövő évre előirányzott összeg azon munkák nyomdai költségeinek a fedezésére is alig elégséges,

melyeknek kiadása már elhatározott, az ajánlatban említett munka kiadását nem helyezheti kilátásba.

IX. Sobó Jenő selmeczi akadémiai tanár az Erdészeti Építéstan I. és II. részét a bíráló bizottság értelmében átdolgozván, a következő kérelem kíséretében terjeszti elő:

*Az Országos Erdészeti Egyesület tekintetes igazgató-választmányának
Budapesten.*

Mai postával volt szerencsém az Erdészeti Építéstan I. és II. részét, teljesen sajtó alá rendezve, az Egyesület titkári hivatalának beküldeni.

Mindkét rész rendezésénél teljes mértékben vettem figyelembe a bíráló-bizottságnak úgy a bírálatban kifejezett, mint a kézíraton talált észrevételeit, a melyek legtöbbször egyetértettem. Így a Középitéstanból, mely most hat szakaszt tartalmaz 28 fejezettel, kiküszöböltem, illetve a Vízépítéstanba helyeztem át a vízben való alapvetést, több példával toldtam meg a szerkezetek kiszámítását és kibővítettem a földéltervezést. Az Ut-, Vasut- és Hidépítéstanból kihagytam a műszereknek és az egyenes utvonalak kitérésének részletes leírását és csak a műszereknek az ut- és vasutépítésnél való speciális használatát tartottam meg, melyet azonban az illető munkálatokhoz osztottam szét. E mellett a szöveget is lehetőleg rövidítettem, különösen a VI. szakaszt, melynek az építés végrehajtására vonatkozó részét a Középitéstanba vettem át. Mindkét részben világosan megjelöltem azokat a részeket, melyek a többenél kisebb betűkkel lesznek szedendők s mindkettőben, de különösen a II. részben javítottam és simítottam a stílust.

A mi a kifogásolt kevésbé ismert műkifejezéseket illeti, ezekre nézve az a véleményem, hogy egy ilyen technikai könyvben, a milyen az Építéstan, a hazai technika, illetve a magyar mérnök- és építész-egylet által elfogadott műkifejezések használatát nem lehet mellőzni, nemcsak az egységes technikai nyelv érdekében, de azért is, hogy az erdész más technikai műveket megérthessen, az ő saját szakműveit pedig a hazai technikusokkal is megértethesse. Hogy azonban készségemet ebben az irányban is bebizonyítsam, a kifogásolt műkifejezések közül egyeseket (tüze-

lék, földém, hasznos fa, bélfá, robbasztás, korlátfogak, küttelepítés, tervrajzok megfogalmazása és kikészítése stb.), habár technikailag helyesek, az ajánlott kifejezésekkel helyettesítettem, egyesek mellé pedig a másik kifejezést is oda irtam.

A kész művek közül a középítéstan, mely 2494 ábrát tartalmaz, kereken 80, az Ut-, Vasut- és Hidépitéstanban pedig, melyben 1081 ábra, vagy 45—50 nyomtatott ivre fog terjedni; az előbbit ennél fogva két, az utóbbit egy kötetben kell kiadni.

A tekintetes igazgató válaszmány abbeli határozatában, hogy a munka pályadíját fel nem emelheti, megnyugszom, viszont azonban kérem elismerni abbeli jogomat, hogy a mű eladási árát illetve a tagoknak teendő árengedményt ehhez képest határozzam meg. A mennyiben azonban a tekintetes igazgató-válaszmány fáradságomat és költségeimet azáltal akarja méltatni, hogy a tulajdonomat tevő könyvpéldányok értékét részben vagy egészben előlegezi, részemről is megfelelő eredményeket vagyok hajlandó az Egyesületnek nyújtani. Az engem megillető könyvkészletről, természetesen, lemondok és teljes tisztelettel kérem a tekintetes válaszmányt, hogy az erre vonatkozó módokat mielőbb megállapítani méltóztatnék, hogy a jövő közgyűlésnek erre nézve javaslatot lehessen tenni.

A mi az Erdészeti Építéstan III. részét (a Vizépitést) illeti, teljes tisztelettel kérem a tekintetes igazgató-válaszmány szives beleegyezését arra nézve, hogy ezt a részt Csiby Lőrincz erdőakadémiai tanárral együttesen megírassuk és az 1898. év folyamán előterjeszthessük. Ezzel, azt hiszem, a könyv sikeres megírása még jobban van biztosítva, mintha azt egymagam írnam meg s a már kész két rész is elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a III. rész is méltóan fogja a művet betetőzni. Nevezett tanár, ki az erdészeti gátakat és gerebeket különben is előadja, ebbe nemcsak készséggel beleegyezett, de a hozzá való adatokat is már körülbelül egy év óta gyűjti és az anyagot tanulmányozza. Én ezzel kapcsolatban csak arra kérem a tekintetes válaszmányt, hogy a kilátásba helyezett előleg ügyét ettől függetlenül eldönteni méltóztatnék, s ezzel kapcsolatban biztosíthatom, hogy az előleg rövid idő alatt fog megtérülni, mert a könyv gyorsan fog elkelni.

Végül még azt a kérelmemet terjesztem elő, hogy a meg-

jelenendő mű minden kötetéből, nekem — tiszteletpéldányok gyanánt való kiosztás végett — 10—10 példányt ingyen kiszolgáltatni és az egyesület lapjából s egyéb kiadványaiból vett ábrák kliséit (38 drb. a Vasutépítéstanban) a mű nyomásánál² való használatra átengedni sziveskedjék.

Selmeczbányán, 1897. szeptember hó 27.

Teljes tisztelettel

Sobó Jenő,

m. kir. bányatanácsos, akad. tanár.

Az igazgató-választmány Sobó Jenő szerzőnek azt az ajánlatát, hogy a munka III. részét Csiby Lőrincz erdőtanácsossal társulva irhassa meg, készséggel elfogadja, a betérjesztett I. és II. rész kéziratát pedig a bíráló-bizottság egyik erre vállalkozó tagjának rendeli kiadni, azzal a kéréssel, hogy azt a bírálat szempontjából újból átnézni és esetleges észrevételeit a titkárral közölni sziveskedjék.

Arra az esetre, ha — mint remélhető — a bírálat szempontjából nem lesz érdemleges észrevétel tehető a kézirat mostani összeállítására ellen, a munka ezen két részének 1000 példányban való kinyomatását már most elhatározza a választmány s a nyomdai munkálatokra nézve beszerzett s a titkár által bemutatott ajánlatok közül Joerges Ágoston ö. és f. selmeczi nyomdatulajdonosét fogadja el, ki a munka nyomdai kiállítását (garmond szedést, papírt és nyomást) az Erdőrendezéstan című munkánál használt szedéssel, papiroson és alakban nyomott ivenként 29 frtért, a füzést pedig nyomott ivenként 1 frt 50 krért kész elvállalni. Az erre vonatkozó szerződésben azonban kikötni rendeli a választmány, hogy a nyomda az első három ivet nyomás után egyenként, úgy, a mint elkészültek, azonnal bemutatni s a mennyiben ekkor a betűk, papír vagy nyomás ellen bármiféle kifogás volna emelhető, az egyesület kiváratának minden tekintetben megfelelni lesz köteles, mivel ellenkező esetben, ha t. i. a nyomda a munkát nem szigoruan az Erdőrendezéstanhoz hasonlóan állítaná ki, az egyesületnek jogában álland a vele kötött szerződést minden kárpótlás vagy költségterítés nélkül felbontottnak tekinteni.

A mi a munkához tartozó rajzok elkészítését illeti, e tekintetben a választmány ezuttal nem határoz, mivel a szerző egy

bécsi czéggel folyamatba tett alkudozásai alapján, a kliséket előnyösebben reméli elkészíttethetni, mint azt az egyesület Budapesten teheti. Felhatalmazza tehát a titkári hivatalt, hogy a rajzok elkészítése iránt a szerzővel egyetértésben utólag intézkedjék, de utasításul adja a titkárnak, hogy a mennyiben a rajzoknak külföldön való elkészítése figyelmen kívül nem hagyható lényeges előnyökkel nem járna, a munkával okvetetlenül belföldi cinkografust bizzon meg.

Miután a rajzok költségeit s ezek számításba vételével a munka kiadásával járó összes kiadásokat most még nem lehet megállapítani, az igazgató-választmány a munka árának megállapítását is későbbre tartja fenn. E tekintetben a szerző óhajtását mindenesetre figyelembe fogja venni a választmány, de abba nem egyezik bele, hogy az árat egyoldalulag a szerző állapítsa meg. A mi pedig az egyesületi tagoknak adandó árkedvezmény kérdését illeti, a szerző nyilatkozatával szemben kijelenti a választmány, hogy az alapszabályok 86. §-ának rendelkezését, mely szerint a Deák Ferencz-alapítvány pályadíjával jutalmazott munkák bolti árából az egyesületi tagok számára 20—30% árkedvezmény köthető ki, a mi az eredeti pályázati feltételekben s illetve a megbízás feltételeiben meg is történt, feltétlenül fenntartja.

Végül szerzőnek a kilátásba helyezett előleg kiutalványozására vonatkozó kérelmét illetőleg kijelenti a választmány, hogy tekintettel az 1896. évi decz. hó 2-án tartott választmányi ülésnek ugyanebben a kérdésben hozott határozatára (lásd a jegyzőkönyv IV. pontjának utolsó bekezdését) az előleg iránt csak akkor intézkedhetik, ha az Erdészeti Építéstan még hátralevő III. része s beterjesztetik és megbíráltatik.

X. A ponyva-vállalat III. füzeté („Hogyan lett igazzá a bolond beszéde“) 30.000 példányban elkészült s a szerzői tiszteletdíjjal együtt 218 frt 37 krba (100 példányonként 71 krba) került. A készletből 2250 példány az Erdészeti Lapokhoz csatolva a tagok között osztatott ki, 2050 példány különböző közművelődési egyesületeknek, 4070 példány pedig terjesztés végett a ponyva-kereskedőknek küldetett meg, rendelkezésre áll még tehát 21.000 példány. Az igazgató-választmány ebből a készletből 16.000 példányt a földmívelésügyi miniszter urnak bocsát rendelkezésére

azzal a kéréssel, hogy azt a tanfelügyelők útján a népiskolákba juttatni sziveskedjék, az ezután megmaradó 5000 példányra nézve pedig Fekete főerdőtanácsos javaslatára akként intézkedik, hogy abból első sorban a kincstári és más nagyobb uradalmaknál és városoknál alkalmazott erdőőröknek küldendő meg egy-egy példány, a többi pedig a ponyvafüzetek terjesztésével foglalkozó kis könyvkereskedők között osztandó ki.

XI. A titkár bemutatja a földmivelésügyi miniszter urnak 45.211/897. szám alatt kelt következő leiratát.

$\frac{45.211}{VI-3.}$ szám.

A budapesten létesített országos gazdasági muzeumban a mezőgazdaság többi ágaival szoros kapcsolatban levő erdészeti ágazatnak méltóan leendő képviseltetése érdekében számíthatni vélek a tisztelt egyesület hazafias közreműködésére s áldozatkészségére és ennek alapján felkérem a t. egyesületet, hogy kiadmányait és gazdag könyvtárának esetleg felesleges másodpéldányait a muzeum szakkönyvtára és olvasóterme részére díjtalanul átengedni sziveskedjék.

Kelt Budapesten, 1897. évi szeptember hó 12-én.

Darányi s. k.

Az igazgató-választmány e leiratra kijelenti, hogy a miniszter ur kívánságának a legnagyobb készséggel megfelelni igyekezik s ennek folytán elrendeli, hogy az egyesület azon kiadványaiából, melyekből még készletekkel rendelkezik, egy-egy példány azonnal, az ezentul megjelenő kiadványokból pedig egy-egy példány a megjelenés idejében megküldessék a muzeumnak. A mi azonban az egyesületi könyvtár felesleges példányainak átengedését illeti, a miniszter ur értesítendő lesz, hogy ezen kívánságának az egyesület sajnálatára nem felelhet meg, mivel a könyvtár másodpéldányait és a könyvtárnak szorosán véve nem erdészeti tárgyú munkáit néhány év előtt az országos magyar gazdasági egyesület könyvtárának engedte át.

XII. A kereskedelemügyi miniszter ur „A m. kir. központi statisztikai hivatalról“ szóló 1897. évi XXXV. törvényzikk életbe léptetése alkalmából utalva a statisztika nagy fontosságára és

folyton növekvő jelentőségére, annak a reményének ad kifejezést, hogy az egyesület saját körében a statisztika érdekeit egész erkölcsi befolyásával támogatni fogja. Viszont tudatja, hogy a m. kir. központi statisztikai hivatal utasításához képest az egyesületek megkeresésére a feladatuk szempontjából szükséges statisztikai adatokat munkaerejéhez képest s az országgyűlés által elfogadott munkaterv korlátai között készséggel rendelkezésre bocsátja.

A leirat azzal a kijelentéssel vétetik tudomásul, hogy az egyesület teljes készséggel teljesíteni igyekszik a miniszter ur kívánságát.

XIII. A bécsi cs. és kir. mezőgazdasági egyesület 1898-ban mezőgazdasági és erdészeti kiállítást rendezvén, a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur a nevezett egyesület elnökségének kérelmére, f. évi 5486. eln. számú leiratában azzal a kéréssel hívta fel egyesületünk figyelmét e kiállításra és programjára, hogy ezekre az érdekelt köröket is sürgősen figyelmeztesse.

Ezen leiratra a titkár jelenti, hogy egyesületünk közlönye az Erdészeti Lapok még e leirat érkezése előtt felhívta a figyelmet erre a kiállításra, a leirat vétele után pedig ujlag is figyelmeztette rá az érdekelt erdészeti közönséget, közölve egyszersmind a szükséges tájékoztató adatokat is azok részére, a kik a kiállításban résztvenni szándékoznak.

XIV. A kereskedelemügyi miniszter ur 343. szám alatt megküldi az 1900. évi párisi nemzetközi világkiállítás csoportbeosztását és általános szervezeti szabályzatát, felkérvén az egyesületet, hogy a kiállítás magyar osztályának rendezésével megbízott kiállítási kormánybiztos megkereséseit teljesíteni sziveskedjék.

Az igazgató-választmány a leiratot tudomásul véve, kijelenti, hogy az egyesülethez érkező megkereséseket, a mennyiben lehetséges lesz, készséggel teljesíteni fogja.

XV. A „Budapest—Páris Társaság“, mely az 1890. évi párisi nemzetközi világkiállítás meglátogatásának megkönnyítésére alakult, megküldi prospektusát és ennek kapcsán felkéri az egyesület elnökségét, hogy a Párisba szóló társas kirándulást elhatározva, az egyesület tagjait jelentkezésre hívja fel.

Az igazgató-választmány ezt a megkeresést tudomásul veszi, de további intézkedéseknek nem látja szükségét.

XVI. Förster Gyula m. kir. erdész, egyesületi tag, azt a javaslatát terjeszti a választmány elé, hogy a Tátrafüred tőzsomszéd-ságában levő „Szép kilátás“ nevű épületesoportot, mely a kés-márki bank tulajdona s jelenleg eladás tárgyát képezi, az egyesület szerezzze meg s beteg és lábadozó tagjai és azok családjai részére üdülő helyül alakítsa át. Egyszersmind közli a megszerzés, átalakítás és fentartás feltételeit és módozatait, kimutatva, hogy tervének megvalósítása az egyesületnek legfeljebb 10.000 frt befektetésébe kerülne, melynek kamatai azonban a cél elérése mellett is megtérülnének.

Az igazgató-választmány Forster egyesületi tag javaslatát nem tartja kivihetőnek, mivel az alapszabályok 2. és 64 §§-ai az egyesület vagyonának ily czélokra való felhasználását teljesen kizárják.

XVII. A titkár bemutatja a m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak f. évi 4476. eln., 4919. eln. és 5428. eln. számú leiratait, melyekkel az osztrák cs. kir. földmivelésügyi miniszterium 1896. évi statisztikai évkönyvének, a magyar korona országai mezőgazdasági statisztikája című munkának és az osztr. cs. kir. földmivelésügyi miniszterium által kiadott Die „Land- und Forstwirthschaftliche Specialcourse des Jahres 1896.“ című füzetnek egy-egy példányát az egyesület könyvtárának megküldte.

Köszönettel tudomásul vétetik.

XVIII. A titkár jelenti, hogy Zivuska Jenő és Janoviczky Béla ösztöndijas hallgatók az 1896—97. évi tanfolyam befejeztével vizsgáikat az alapszabályokban megkövetelnél jobb sikerrel tették le, s ennek folytán ösztöndijaik az 1897—98. évi tanfolyam első félévére folyósítottak.

Tudomásul vétetett.

XIX. A titkár jelenti, hogy a gróf Forgách Károly által legutóbb beküldött 198. drb. agancs a kisteremben állított fel. A felállítás költségei összesen 146 frt 60 krt vettek igénybe. Ezt az összeget előzetes kijelentéséhez képest, gróf Forgách Károly megteríteni fogja az egyesületnek.

Tudomásul vétetett.

XX. A II. Vilmos német császár s később a király Ő Felsegétiszteletére rendezett általános diszítés és kivilágítás alkalmával az

egyesület székháza is megfelelően feldiszittetett és kivilágtatott. Ezek költségei összesen 67 frt 25 krt vettek igénybe s a XXI. (előre nem látott költségek) rovatán számoltattak el, hol a megfelelő összeg rendelkezésre állott.

Az igazgató-választmány a bejelentett intézkedéseket jóváhagyólag tudomásul veszi.

XXI. A titkár felemlíti, hogy a székház közös villamos-jelző vezetéke gyakran elromlik s ilyenkor a jelzők az egész házban használhatlanok, mindaddig, míg a kijavítás meg nem történik; a kijavítás azonban sokszor nehéz és sok időt vesz igénybe, mert a sérülés helye, ha az a folyósókon fordult elé, nehezen kereshető fel. Ezért felhatalmazást kér, hogy a jelenlegi központi telep megszüntetésével minden lakosztályban külön telepet állíttasson fel, mely esetben a beálló sérülések csak egy-egy lakosztály vezetékére hatnak ki és gyorsan s a falak rongálása nélkül is kijavíthatók. A költségek mintegy 60 forintot fognak igénybe venni, s a költségvetés megfelelő rovata alatt rendelkezésre álló hitelből fedezhetők.

Az igazgató-választmány a kért felhatalmazást megadja.

XXII. Chászár Károly volt egyesületi tag, ki jelenleg elítélve a lipótvári fegyházban van, kéri az egyesületet, hogy neki addig, míg büntetését kiállja, az Erdészeti Lapokat megküldje.

Az igazgató-választmány ezt a kérelmet nem találja teljesíthetőnek.

23. A titkár bemutatja azon alapító és rendes tagok folyamodványait, kik hátralékos alapítványi tőke- és kamattartozásaik, illetve hátralékos tagsági díjaik befizetésére időhaladékot vagy más könnyítést kérnek.

Az előterjesztett folyamodványok alapján az igazgató-választmány a következő határozatokat hozza:

Dr. Mágótsy-Dietz Sándornak 113 frt 60 kr. alapítványi tőke és 23 frt 62 kr. alapítványi kamattartozása törlesztésére, továbbá Lévay Simon földbirtokosnak 130 frt alapítványi tőke és 19 frt alapítványi kamattartozása törlesztésére 1899. december 31-éig terjedő időhaladékot engedélyez;

Zuskin Károlynak megengedi, hogy 200 frt alap. tőkéjét és 30 frt kamattartozását 1898. január 15-étől kezdve 50 frtos fél-

évi részletekben; Rutkay Géának, hogy 160 frt alap. tőkéjét 1898. január 1-étől kezdve havi 5 frtos részletekben és Schmidt Jánosnak, hogy 145 frt alapítványi tőkéjét 1898. január 1-étől évi 25 frtos részletekben törleszsze;

Borbáth Gerő, Pollág Géza, Donáth Sándor, Simonfy Ákos, Pitroff Kornél, Dittl Ágoston, Kovács Aladár és Cserny Győző alapító tagokkal szemben, kik az ügyvéd felhívására kamattartozásukat teljesen törlesztették, a felmondott alapítványi tőkék per utján való behajtását addig, a míg az ezentul esedékes kamatokat az alapszabályokban kitűzött időben pontosan megfizetik, mellőzni rendeli;

Joós Eleknek 48 frt, Debreczy Ödönnek 15 frt és Szuchevich Sándornak 40 frt hátralékos kamattartozása kiegyenlítésére 1898. évi május végéig időhaladékot enged s egyszersmind kimondja, hogy ezen határidő betartása esetében a felmondott alapítványi tőkék behajtása mindaddig, míg nevezettek a később esedékessé váló kamatokat alapszabályszerű időben megfizetik, mellőzhető;

Özv. Schusztér Oszkárénak azt a kérését, hogy a néhai Schusztér Oszkár által tett 160 frt alapítványi tőke és ennek 24 frtra felszaporodott hátralékos kamatai töröltessenek, — miután az igazgató-választmány több tagja által igazoltatott, hogy folyamodónő elhunyt férje után semmit sem örökölt, — teljesíthetőnek találja s ennek folytán a közgyűlés elé ily értelmű javaslat előterjesztését rendeli el. Ellenben Özv. Szalay Sándornénak a kérelmét, ki a néhai férje által tett 142 frt alapítványi tőke és ennek 62 frt 90 kr-ra rugó hátralékos kamatai behajtása iránt indított peres eljárásnak beszüntetését s illetve ezen tartozások törlését kéri, a folyamodónő anyagi helyzete felől szerzett információ alapján nem teljesíti;

Lányi Ernő, Protzner Károly, Molnár Lajos és Szöllőssy Rezső rendes tagoknak 37 frt, illetve 24 frt, 20 frt 60 kr. és 48 frtnyi hátralékos tagsági díjaik törlesztésére 1898. évi decz. 31-éig időhaladékot engedélyez, de azzal a kikötéssel, hogy ezen tartozások minden hó 1-én beküldendő egyenlő havi részletekben fizetendőek be.

Ezen határozatokkal kapcsolatban kimondja egyszersmind a választmány, hogy a megszabott törlesztési idő alatt ujonnan

esedékessé váló kamatok, illetve tagsági díjak s továbbá a megindított peres eljárás folytán eddig felmerült összes költségek a törlesztési határidő letelte előtt szintén megfizetendők, s hogy mindenféle tartozás az egyesület pénztárába küldendő be.

A titkárnak azt az intézkedését, hogy a Mölczer Gyula ellen indított per folyamán nevezettnek azt az ajánlatát, hogy összes tartozását 1898. január 1-étől kezdve havi 20 frtos részletekben fizeti meg, elfogadta, az igazgató-választmány utólag jóváhagyja, s egyszersmind felhatalmazza a titkárt, hogy a néhai br. Simonyi Lajos hagyatéka elleni ügyben az özvegy által felajánlt egyességet is elfogadja, továbbá, hogy a Thime Károly által tett alapítvány biztosítása érdekében való eljárásra dr. Darányi Gyula ügyvéd ajánlatához képest egy csikszeredai ügyvéd kéressék fel.

Végül dr. Novák Károly rendes tagnak azt a nyilatkozatát, hogy az egyesület kötelékéből kilép; tudomásul veszi a választmány, de azzal a hozzáadással, hogy miután a kilépési nyilatkozat az év második felében történt, nevezettnek tagsági kötelezettségei csak az 1898. év végével szűnnek meg.

24. A megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

a) készpénz alapítvány fejében befizetett báró Edelsheim-Gyulai Lipót 160 forintot;

b) magán kötelezvényekben tett alapítványaik törlesztésére beküldöttek: Allender Frigyes 26 frtot, Rádu T. Miklós 6 frtot, Székely György 20 frtot, Szimonisz Frigyes 20 frtot, Bacsák Béla 5 frtot, dr. Bedő Albert néh. Klein Ödön helyett 20 frtot, Lászlóffy Gábor 52 frtot, Cséfalvay Géza néh. Micsky Zsigmond helyett 100 frtot, Bielek István 20 frtot, néh. Herzfeld Gyula örökösei 160 frtot, Derzsi Gábor 20 frtot, néh. Ivánka Imre örökösei 100 frtot, Cserny Győző 20 frtot.

c) a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány javára befizetett: a budatini erdőgondnokság 5 frtot, Ercsényi Béla utján Jóny Ottó famagvak ára után 12 frt 46 krt, Xy Facsetről 7 frtot, továbbá befolyt a „Nemes szív“ keringő egy példányának eladásából 1 frt;

d) a Wagner Károly alapítvány javára befizettek: Dohnányi Pál birságpénzből 3 frtot, Csik Imre egy gyűjtés feleslegéből 10 frt

81 krt, a nagybányai m. k. főerdőhivatal rendbirságból 3 frt 50 krt és Karvas Emil 3 frt 50 krt.

Tudomásul vétetik.

25. A következő rendes új tagok vétetnek fel: Fülöp János urad. erdőőr, ajánlja a titkár; Pölöskey József apátsági erdőgyakornok, ajánlja Havas Ágoston.

26. Ezen jegyzőkönyv hitelesítésére Fekete Lajos és Tomcsányi Gusztáv választmányi tagok kéretnek fel.

K. m. f.

Horváth Sándor s. k.
titkár.

Bedő Albert s. k.
alelnök.

Hitelesítésül:

Tomcsányi Gusztáv s. k.
választn. tag.

Fekete Lajos s. k.
választn. tag.

Lapszemle.

Az erdei mellékhaszonvételekről egyik francia szaklap egész cikksorozatát közölt, melyből egyes részleteket már a múlt füzetben ismertettünk. Minthogy e cikksorozatban egyéb érdekes részleteket is találtunk, a múlt közlemény folytatásaképen ezeket is följegyezzük.

Illó olajok és illatszerek. Különböző fáknak különböző részeiből (a virágokból, levelekből, ritkán a gyümölcsből) illó olajokat lehet kivonni, melyek illat- és gyógyszerek készítésére használatnak; különösen a forró égövi fák azok, melyek efféle használati móddal értékesíthetők.

Az illó és szagos anyagok a sejtekben és sejtedényekben vannak elzárva és csak akkor válnak szabaddá, ha a felhám (membrane) megszakittatik. Ezek az anyagok lepárlás vagy préselés által vonhatók ki.

Az Egyesült-Államok némely részeiben a *Betula lenta* fájából lepárlás által illó olajat vonnak ki, mely nagyon hasonlít az ugynevezett Winter-Greenhez. A Winter-Green szintén illó olaj,